

Bijlage voor Algemeen Bestuur

Datum:	21 juni 2017	Behandeld door:	Nico van Mourik
Datum vergadering:	21 juni 2017	Verantwoordelijk MT-lid:	Nico van Mourik
Agendapunt:	05	Portefeuillehouder:	G van der Put
Aantal bijlagen:	--		
Onderwerp:	Bijlage behorende bij agendapunt 05: Inhoudelijke reactie van het Dagelijks Bestuur op de ingekomen zienswijzen van de 28 deelnemers op de ontwerp-begroting 2018 van de Omgevingsdienst MWB (OMWB).		

1 Algemeen

Wij zeggen alle deelnemers die een zienswijze op de begroting hebben ingediend daarvoor hartelijk dank.

Uit de ingekomen reacties spreekt betrokkenheid bij de dienst, die wij waarderen.

Een groot aantal ingekomen zienswijzen vertoont veel overeenkomsten. Daarom zullen wij niet steeds per gemeente al onze –dezelfde- reacties steeds herhalen, maar op de gemeenschappelijke punten in de zienswijzen hierna één inhoudelijke reactie geven.

2 Arbitrages

Een aantal deelnemers maakt een opmerking over de VVGB gelden en de afwikkeling van het SBK. Ook wel de oude hypotheek genoemd.

Met de betreffende deelnemers is over beide zaken afgesproken die te onderwerpen aan een externe arbitrage. Die zijn beide inmiddels gestart.

Zodra de uitkomsten daarvan bekend zijn zullen wij u daarover, alsook over de eventuele gevolgen daarvan, direct berichten.

Wij hopen en vertrouwen dat wij beide zaken in 2017 bestuurlijk kunnen afronden en afsluiten. Dat is ook goed voor de onderlinge verhoudingen op bestuurlijk niveau.

3 MWB-norm

De zogenoemde MWB-norm is inmiddels opgepakt en wordt uitgewerkt.

Een bestuurlijke klankbordgroep begeleidt het proces. Bestuurlijke besluitvorming over de norm is nog voor 2017 voorzien.

4 VTH / BOR

Op 1 juli 2017 treedt het Besluit Omgevingsrecht (BOR) in werking.

Dit besluit regelt welke taken en verantwoordelijkheden de deelnemers met betrekking tot vergunningen, toezicht en handhaving aan de Omgevingsdienst dienen over te dragen.

Een aantal gemeenten voldoet thans nog niet op alle punten aan het BOR.

Met die gemeenten zal in de komende maanden contact worden opgenomen en zullen afspraken worden gemaakt voor nog over te dragen zaken op basis van de BOR.

Een aantal deelnemers heeft de OMWB nog niet (volledig) gemandateerd voor het uitvoeren van de VTH taken.

Afgezien van het feit dat dit niet in overeenstemming is met het BOR zorgt deze situatie ook voor veel extra werk, voor zowel de deelnemers als de OMWB.

Het zorgt niet alleen voor veel extra werk, maar het leidt ook tot misverstanden, en een grote(re) kans op fouten in werkprocessen.

Het is daarom ook verstandig om het BOR te benutten om tot een heldere taak- en verantwoordelijkheidsverdeling tussen opdrachtgevers en dienst te komen.

5 Uitbreiding vaste formatie (van 204 naar 228 fte voor primaire proces)

Een aantal deelnemers maakt een kritische opmerking over de uitbreiding van het aantal vaste formatieplaatsen in het primaire proces, van 204 (nu) naar 228. Een uitbreiding van 24 fte.

Wij als DB ondersteunen het voorstel van de directeur van harte.

Hieronder gaan wij daarop nader in.

Wij vinden de door een aantal deelnemers gestelde vragen terecht en gaan daarop hierna dan ook expliciet in.

Het aantal uren dat is gemoeid met (de wettelijke) Basis-/VTH taken OMWB is nu 275.400 (204 x 1350 uren).

Naar onze mening zal dit aantal uren voor de wettelijk overgedragen VTH taken stijgen wanneer alle deelnemers het BOR van 1 juli 2017 in acht nemen.

In de afgelopen 3 jaren is gebleken dat het aantal declarabele uren per jaar aanzienlijk hoger is. In 2016 zelfs 329.000 uren en in 2017 zijn nu reeds 320.500 uren gegarandeerd.

Dit heeft te maken met het feit dat de deelnemers in de loop van het jaar aanvullend VTH taken alsnog onderbrengen bij de OMWB en ook veel uren op basis van verzoektaken inbrengen.

Daarom is er voor gekozen om de vaste formatie voor het primaire proces te baseren op 308.000 uren. Een zeer behoedzaam aantal uren wanneer de ontwikkeling van uren in de afgelopen jaren en dit jaar wordt gezien. Tegenover 308.000 uren staan 228 formatieplaatsen.

Een formatie van 228 is gebaseerd op een behoedzame en conservatieve raming en benadering (308.000 uren op jaarbasis).

Een aantal deelnemers merkt op dat er onzekerheid is over de ontwikkeling van het aantal declarabele uren in de toekomst, door onder andere de invoering van de Omgevingswet in 2019 en de wijzigingen in verband met bodembeleid in 2020. De Omgevingswet biedt de OMWB goede kansen en mogelijkheden ook in termen van omzet. Een aantal deelnemers schakelt de OMWB nu al actief in door het uitvoeren van pilots Omgevingswet. Het (landelijke) financiële kader voor bodem wijzigt zich weliswaar in 2020 maar neemt de verantwoordelijkheid van de bevoegde gezagen voor de kwaliteit van de bodem niet weg, integendeel. Dus de vraag is of hier wel sprake is van een risico. Voorshands zien wij dit niet. Daarenboven, de bevoegde gezagen van de deelnemers hebben wettelijke verplichtingen met betrekking tot asbestdaken en -taken. Het gaat voor de regio MWB om een omzet van ruim 2 miljoen euro per jaar. Nog niet alle deelnemers voldoen aan de wettelijke verplichting terzake en ook brengt een aantal deelnemers nu de asbesttaken onder binnen werkprogramma 1 / basistaken OMWB, hetgeen tot ongewenste verdringingseffecten leidt ten aanzien van andere wettelijke basistaken. Daarover zullen wij met een aantal deelnemers zeker nog in gesprek gaan in de loop van dit jaar. Het aantal declarabele uren van 308.000 per jaar is derhalve niet risicovol en zeker aanvaardbaar.

Wij hebben de directeur gevraagd om de uitbreiding met 24 fte op verstandige en evenwichtige manier in te vullen, waarbij steeds de inhoudelijke, organisatorische en financiële belangen in balans zijn met elkaar en risico's in deze worden voorkomen. Bovendien, ook gezien de ontwikkelingen op de externe arbeidsmarkt is slechts een fasegewijze realisatie uitvoerbaar.

6 Uren voor werkvoorbereiding (voorheen coördinatie-uren genoemd)

Een aantal deelnemers merkt op in te stemmen met het aantal geraamde uren voor werkvoorbereiding en –begeleiding in 2018 (maximaal 10% van het aantal declarabele uren voor alle werkprogramma's), maar voor 2019 een deugdelijke analyse en onderbouwing daarvan te wensen.

Wij zeggen dit toe.

Wel merken wij hierover nu reeds het volgende op.

Het feit dat een aantal deelnemers niet alle taken en werkzaamheden VTH in mandaat hebben overgedragen zorgt voor veel extra werk.

De indruk bestaat dat bij de gezamenlijke deelnemers tenminste 20 formatieplaatsen (dat is circa 2 miljoen euro) structureel bezuinigd kan worden wanneer de taken en werkzaamheden in vertrouwen worden overgedragen aan de OMWB. Met als extra positief resultaat dat de uren voor werkbegeleiding bij de OMWB naar beneden toe bijgesteld kunnen worden.

Nog los van de financiële aspecten pleiten ook inhoudelijke argumenten voor het door gemeenten overdragen van taken en werkzaamheden aan de OMWB.

De gemeenten hebben in 2013 (met name) de VTH taken overgedragen aan de OMWB. Bij gemeenten is steeds minder kennis en ervaring voorhanden met betrekking tot (actuele) thema's van milieu en duurzaamheid.

Net zoals in de gezondheidszorg is het uit een oogpunt van het borgen van kwaliteit en continuïteit nodig en gewenst dat 'vlieguren' worden gemaakt om in kennis en ervaring bij te zijn en blijven. Dit geldt ook voor milieu en duurzaamheid.

De complexiteit in wet- en regelgeving maar ook de maatschappelijke ontwikkelingen zijn zodanig dat het kapitaalvernietiging (in kennis, menskracht, geldmiddelen en slagkracht) is om de wettelijke en maatschappelijke taken ten aanzien van milieu en duurzaamheid te versnipperen of dubbel uit te voeren.

7 Organisatieplan

Een aantal deelnemers vraagt naar de stand van zaken met betrekking tot het Organisatieplan OMWB en ook naar de financiële gevolgen daarvan.

Het Organisatieplan OMWB 2.0 (Sturen, samenwerken en verbinden) is 1 juli 2017 een feit. In goede samenwerking met het Georganiseerd Overleg, de Ondernemingsraad en de externe Plaatsingscommissie (laatste op basis van het sociaal beleidskader/SBK) is het plan door de (nieuwe) directeur tot stand gebracht.

De implementatie van het Organisatieplan OMWB 2.0 heeft niet tot (nieuwe) boventaligheid van medewerkers geleid. Voor een ieder is een passende functie gezocht en gevonden. Voor degenen die al eerder boven formatief zijn verklaard en aangewezen is een passende oplossing of vooruitzicht gerealiseerd, binnen de financiële kaders.

Het Organisatieplan kan derhalve binnen de bestaande financiële kaders worden gerealiseerd.

8 Samen sterk in Brabant (SSiB)

Enkele deelnemers vragen naar de stand van zaken over SSiB.

Dit project wordt thans geëvalueerd. In het najaar van 2017 kan op basis daarvan bestuurlijke besluitvorming plaatsvinden, in het bijzonder over de toekomst van dit project.

SSiB is een gemeenteovertijgend project c.q. activiteit en dat kan ook niet anders. Wildcrossers, illegale drugsdumpingen etc houden zich niet aan gemeentegrenzen. Alleen een regionale aanpak in deze kan succesvol zijn.

De zogenoemde velddagen, waaraan inmiddels diverse bestuurders uit MWB hebben deelgenomen, hebben het belang van SSiB onderstreept, zo blijkt uit de reacties van de betrokken bestuurders. Wij roepen alle bestuurders op een dagdeel deel te nemen aan zo'n velddag.

Naar aanleiding van de ervaringen met betrekking tot dit project merken wij nog het volgende op.

Milieu en duurzaamheid, de kwaliteit van de leefomgeving, zijn voor Brabant belangrijke thema's.

De kwaliteit van leven en de leefomgeving staat onder toenemende druk.

De drugsproblematiek bijvoorbeeld, met name in het buitengebied, vormt een ernstige bedreiging in Brabant, in termen van veiligheid, leefbaarheid en welzijn.

Uit een recente publicatie blijkt dat de commerciële omzet in drugs in Tilburg en omgeving bijna 1 miljard euro per jaar is. Bestuurlijk wegsturen kan en mag niet.

De drugsproblematiek heeft ook aanzienlijke gevolgen voor de kwaliteit van de leefomgeving in casu het milieu.

De OMWB vervult een belangrijke rol als het gaat om het voorkomen en/of verminderen van de aantasting van het leefmilieu van de gehele regio.

Milieu en duurzaamheid zijn in toenemende mate bepalend voor de kwaliteit van leven, wonen, werken en recreëren in onze regio.

Toezicht en handhaving zijn en blijven (soms zelfs helaas) een wezenlijk onderdeel van het borgen van die kwaliteiten, die maken dat Brabant is wat het is.

De kwaliteit van milieu en duurzaamheid zijn ook in sociaal maar vooral economisch opzicht relevant.

De (toekomstige) aantrekkelijkheid van onze regio wordt er door gestimuleerd of geremd.

We zullen ons moeten realiseren dat enkel het toepassen van wet- en regelgeving niet meer toereikend is. Op tal van terreinen gaat het ook om een wezenlijke gedragsverandering bij burgers en bedrijven.

De OMWB kan daarin een zowel nuttige als noodzakelijke rol en functie vervullen.

Wij zullen daarom in 2018 aan het Algemeen Bestuur een regionale visie aanbieden die met name ingaat op de noodzakelijke en gewenste kwaliteit voor de leefomgeving, in het bijzonder in termen van milieu en duurzaamheid.

9 Bestuurlijke documenten van de OMWB ontsluiten via de website

Een aantal deelnemers bepleit dat voor burgers relevante bestuurlijke documenten, waaronder de gemeenschappelijke regeling en de bestuursagenda en – besluiten, ontsloten dienen te worden via de website van de OMWB.

Wij zijn het daarmee van harte eens en wij zullen de directie daartoe opdracht geven.

10 Kosten overhead OMWB

Gevraagd wordt hoe de kosten voor de overhead zich verhouden tot de kosten voor het primaire proces.

Uit een op ambtelijk niveau uitgevoerde vergelijking met andere Omgevingsdiensten blijkt dat de uitgaven van de OMWB voor overhead relatief beperkt en laag zijn. Het percentage ligt rond de 21%.

In de afgelopen jaren was het overigens wel hoger in verband met de vele externe inhuur voor bedrijfsvoering.

11 BRIKS-taken

BRIKS staat voor: bouw-, reclame-, inrit, kap- en slooptaken.

Deze taken voert de OMWB uit voor de provincie Noord-Brabant.

Omdat de OMWB in de afgelopen jaren daartoe zelf onvoldoende was toegerust heeft de gemeente Moerdijk dat op verzoek van de OMWB gedaan.

Per 1 juni 2017 heeft de OMWB deze taken op zich genomen (en heeft de gemeente Moerdijk deze taken beëindigd). Met wederzijdse instemming.

De zogenoemde BRIKS-taken zijn declarabel voor de OMWB.

De OMWB is desgewenst graag bereid deze taken ook voor de gemeentelijke deelnemers uit te voeren.

Door de aanwezige kennis en kunde bij de OMWB kan dit voordelig(er) zijn voor gemeenten.

Wij verwachten de komende jaren dat het een flink aantal deelnemers de BRIKS-taken door de OMWB zal laten uitvoeren. Uit de gesprekken die hierover thans worden gevoerd blijkt deze wens en verwachting gerechtvaardigd.

12 Actualiseren inrichtingenbestand

De OMWB heeft op verzoek van de deelnemers het inrichtingenbestand voor alle deelnemers geactualiseerd en ook gevalideerd.

Dit met het oog op de kostentoerekening van programma 3: collectieve taken.

De uitkomsten van de actualisatie en validatie zijn opgenomen in de jaarrekening 2016 en vormen ook de basis voor de kostentoerekening voor programma 3 in 2017 e.v.

13 Risicogericht en informatie gestuurd toezicht

Enkele deelnemers bepleiten risicogericht en informatie gestuurd toezicht door de OMWB. Waardoor het binnen het geheel van de regio mogelijk is dezelfde taken meer uniform en ook gestandaardiseerd uit te voeren.

Deze aanpak spreekt aan en de dienst zal hierover een voorstel opstellen voor het bestuur.

14 Informatievoorziening aan de deelnemers

Enkele deelnemers verzoeken de OMWB om de kwaliteit in de rapportages verder te verbeteren. De huidige rapportages zijn vooral van kwantitatieve aard.

Met de vragenstellers zijn wij van mening dat kwalitatieve rapportages een positieve bijdrage leveren aan het scherper formuleren van doelen en te bereiken resultaten.

Dit vergt echter ook van de deelnemers veelal een andere opstelling dan tot nu toe.

Nu wordt vooral gestuurd op financiën in casu budgetten.

De administratieve organisatie zoals thans georganiseerd bezwijkt onder de last daarvan. De huidige cultuur van "uurtje-factuurkje" leidt er toe dat de dienst meer een type boekhoudkantoor is dan een hoogwaardige dienst voor milieu en duurzaamheid.

De OMWB wordt wat dit betreft nogal afwijkend tegemoet getreden in vergelijking met hoe gemeenten zelf hun interne huishouding sturen en beheersen.

De provincie Noord-Brabant werkt via het systeem van een (kritische) jaarlijkse leveranciersbeoordeling van het door de OMWB verrichte werk, in een proces van hoor en wederhoor over de kwaliteit van het geleverde werk, inclusief tijdbesteding.

Deze wijze van werken nodigt uit tot een kwalitatieve beoordeling van de uitvoering van het werk door de OMWB.

Het is zeker het overwegen waard om deze systematiek ook door de gemeentelijke deelnemers te laten overnemen. Het bespaart ook veel werk voor het opstellen van allerlei tussentijdse rapportages.

15 Provinciale kaders

De provincie brengt in haar zienswijze naar voren dat de begroting 2018 op een aantal punten niet (volledig) voldoet aan de provinciale kaders.

Dit geldt overigens niet alleen voor de OMWB maar ook voor de twee andere omgevingsdiensten in Brabant.

De provinciale kaders zijn op een aantal punten afwijkend van gemeentelijke kaders. De vraag is derhalve of en zo ja hoe de provinciale en gemeentelijke kaders beter op elkaar kunnen worden afgestemd.

De OMWB zal het initiatief nemen om in dialoog te bezien of de kaders eenduidiger kunnen geformuleerd en uitgewerkt.

Voor wat betreft de opmerking over de kwaliteitsborging zal de OMWB in het tweede halfjaar van 2017 een werk- en beheersplan opstellen waarin de taken voor het VTH domein zijn geprioriteerd en ook vertaald in vakbekwaamheid en klanttevredenheid.

16 Bezuinigingen

In 2016 is bestuurlijk besloten om een taakstellende bezuiniging van structureel 1,5 miljoen euro binnen de begroting van de OMWB te realiseren. De taakstelling voor het jaar 2018 is (nog) 500.000 euro. Deze taakstelling is in de begroting 2018 verwerkt.

Met de stofkam is door alle begrotingsposten gegaan. De uitgaven voor materiële uitgaven zijn tot een aanvaardbaar minimum teruggebracht. Het merendeel van de taakstellende bezuiniging voor 2018 is gerealiseerd door de formatie voor bedrijfsvoering in 2018 –via natuurlijk verloop en het niet opvullen van vacatures- met circa 4 fte terug te brengen.

Specifieke vragen van deelnemers

Een aantal deelnemers heeft een specifieke vraag gesteld of opmerking gemaakt over een kwestie die de eigen gemeente aangaat.

Het gaat om de volgende zaken, te weten:

1 BOA-taken

De gemeenten Geertruidenberg, Wijk en Aalburg en Woudrichem maken vanaf 2017 geen gebruik meer van de BOA-diensten van de OMWB. Derhalve zijn die gemeenten hiervoor geen vergoeding meer verschuldigd aan de OMWB. In de 3^e begrotingswijziging 2017 alsmede in de begroting 2018 zijn de bijdragen van deze 3 gemeenten aan de OMWB op dit punt naar beneden toe bijgesteld.

2 Uitgaven SBK

Enkele gemeenten vragen waarom de uitgaven voor SBK in 2018 ten opzichte van 2017 fors zijn gestegen. De reden is dat in 2017 deze uitgaven zijn berekend exclusief IKB, werkgeverslasten en zonder uitloopschalen. Dit was (helaas) onjuist. In de begroting 2018 zijn de werkelijke uitgaven inclusief bovenstaande elementen opgenomen, vandaar het verschil in de geraamde uitgaven in de begrotingen 2017 en 2018.

3 Laboratoriumkosten

Een gemeente merkt terecht op dat de geraamde inkomsten en geraamde uitgaven voor de laboratoriumkosten niet overeenkomstig de werkelijke inkomsten en uitgaven zijn. Dat is juist.

Daarom is in de 1^e burap en ook in de 3^e begrotingswijziging 2017 een en ander aangepast, conform de werkelijke situatie.

Dit heeft voor de dienst geen financiële c.q. budgettaire gevolgen, omdat de inkomsten als uitgaven met een gelijk bedrag zijn verminderd.

4 Vergunningenbestand provincie

Naar aanleiding van de vraag van de gemeente Dongen kan worden meegedeeld dat op verzoek van de provincie de OMWB het vigerende provinciale vergunningenbestand actualiseert. Dit is een verzoektaak.

5 Verwerken begrotingswijzigingen 2017

Reactie naar aanleiding van een vraag van de gemeente Dongen: In de aangevulde / aangepaste begroting 2018, die aan het AB op 12 juli 2017 ter vaststelling wordt aangeboden zijn de 2 begrotingswijzigingen 2017 verwerkt.

In de AB vergadering van december zullen alle nog zich eventueel plaatshebbende wijzigingen 2017 via een begrotingswijziging voor en in de begroting 2018 worden verwerkt. Dit gaat altijd via een besluit van het Algemeen Bestuur van de OMWB.

6 Eventuele overschrijding uren werkbegeleiding 2017

De gemeente Dongen vraagt voor wiens rekening een eventuele overschrijding van de uren werkbegeleiding in 2017 komen.

Het aantal uren werkvoorbereiding zal maximaal 10% zijn van alle declarabele uren. Daarop wordt door de directie stevig gestuurd. Een overschrijding van het aantal uren wordt niet voorzien. Mocht zich dit onverhoopt toch voordoen, dan zijn de kosten voor rekening van de OMWB, binnen de bestuurlijk vastgestelde financiële kaders.

7 Ambities OMWB in de context van risico's voor deelnemers

De gemeente Dongen vraagt zich af hoe de ambities van de OMWB zich verhouden tot eventuele financiële risico's voor de deelnemers.

De voor 2018 voorgenomen ambities van de dienst zijn in de begroting 2018 vertaald in financiële termen. Er wordt derhalve terzake geen risico voorzien.

8 Onderscheid in rollen van de deelnemers

De gemeente Oosterhout vraagt het bestuur aandacht voor het onderscheid in de rollen van eigenaar en opdrachtgever(schap) van de OMWB. Dat is terecht. Het is goed dat de deelnemers zich van beide rollen bewust zijn en op basis daarvan ook acteren.

De rol van het algemeen bestuur van de OMWB is in hoge mate die van eigenaarschap.

9 Adequate informatie aan de deelnemers over financiële ontwikkeling van de dienst

De gemeente Oosterhout vraagt om periodieke adequate informatie over de financiële ontwikkeling van de dienst.

Dat gebeurt twee maal per jaar, door het uitbrengen van een bestuursrapportage die door het DB aan het AB wordt aangeboden.

Een inhoudelijke toelichting op het realiseren van de beleidsdoelen vindt plaats in zowel de (jaarlijkse) begroting als de jaarrekening.

10 Meetbare indicatoren voor producten en diensten

De gemeente Oosterhout ziet graag meetbare indicatoren met betrekking tot de producten van de dienst.

Wij zullen de gemeente verzoeken deze vraag nader te duiden. Dit omdat maandelijks in de account management gesprekken alsmede (tot nu toe) 4 x per jaar door de dienst concrete productiecijfers aan de deelnemers worden geleverd.